

Innkalling og saksliste for møte i programstyre for Praktisk-pedagogisk utdanning ved KMD 19.03.2018

Det kalles med dette inn til møte i programstyret for PPU-KMD mandag 19. mars 2018, kl. 14:30-16:30. Sted: Griegakademiet, møterom 110.

1 Godkjenning av innkalling og dagsorden

2 Orienteringssaker

- KMDs utdanningsutvalg vedtok å forsterke PPU-programstyret og tilby ekstra ressurser i forbindelse med en utredning av fremtidig PPU-utdanning ved KMD.

Vedlegg:

UU-KMD referat 30. januar 2018.pdf

- Til orientering vil seniorrådgiver Kari Bjørge Johnsen bidra i det forsterkede sekretariatet, og professor II Aslaug Nyrnes har sagt ja til å delta som ekstern fagfelle.
- Programstyret ved leder presenterte status for utredningsarbeidet av fremtidig PPU-utdanning ved KMD i Utdanningsutvalget 6. mars og Instiuttlederforum 14. mars.
- 12. april skal KMDs fakultetsstyre behandle en kort rapport som gir grunnlag for å ta stilling til om KMD formelt skal orientere UiB om at det planlegges å opprette et felles program fra studieåret 2019/2020. Sakspapirer til fakultetsstyremøtet blir sendt ut en uke før, og rapporten må derfor være klar innen 5. april.
- Frem til 5. april har utredningsarbeidet for et felles PPU program ved KMD fullt fokus i programstyret, og dette er derfor den eneste saken på agendaen i møtet.

3 Saker

1/18: Utredning av et felles PPU program ved KMD

Vedlegg:

PPU-utredning.pdf

Bakgrunn:

Det må være en faglig begrunnelse for en eventuell samhandling der hovedmålet er at det styrker utdanningstilbudet for PPU ved KMD.

Punkter som skal drøftes:

- Et felles pedagogikkfag, muligheter og utfordringer?
- Fagdidaktikk, kan det være felles møtepunkter, i så fall hvilke?
- Struktur/moduler/logistikk i et eventuelt felles program, valgmuligheter?
- Eksamensformer og eventuelle ordninger?
- Praksis og organisering, valgmuligheter?
- Modeller for samhandling, finnes det gode eksempler?

I denne omgang drøftes ikke pensum, men det fokuseres på rammeplan, veiledning, og fakultetets programplaner (kunnskaper, ferdigheter, generell kompetanse).

4 Eventuelt

Tom Eide Osa
Leder av Programstyret

Silje Vindenes
sekretær

REFERAT FRA MØTE I UTDANNINGSUTVALGET KMD

Tirsdag 30. januar, kl 13:00-16:00 (tidsramme etter behov)

Møte 1-2018

Sted: Griegakademiet- prøvesalen

Fremmøtte:

Linda Herfindal Lien, visedekan for utdanning
Åse Huus, leder programstyret for designprogrammene (BA og MA)
Hans Knut Sveen, leder programstyret for musikk utøving og komposisjon (BA og MA)
Claire Ghetti, leder programstyret for musikkterapi (integret MA)
Thomas Solomon, leder programstyret for musikkvitenskap og etnomusikologi (BA/evt MA)
Tom Eide Osa, midlertidig leder for programstyret for PPU
Hilde Skare, gruppekoordinator for utdanning KMD/ sekretær for UU
Sara H. Bjørneset, studiekonsulent; møtte på vegne av faglig representant for kunst og kuratorpraksis

Forfall:

Pedro Egana, leder programstyret for kunst og kuratorpraksis (BA og MA)
Fridtjof Wesseltoft, student
Inga Fløystad Ellingsgård, student
Kristine Mehammer, student

UU-KMD 01/18 Innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Det vises til Fakultetsstyresak KMD 48/17 den 2. november, der det vedtas at utvalgets navn endres fra *Utdanningsutvalg KMD* til *Studieutvalget KMD*. Det er ikke foretatt tilsvarende endringer eller oppdateringer i KMDs reglement. Saken klargjøres i neste møte.

UU-KMD 02/18 Godkjenning av referat fra UU-KMD 14.11.2017

Vedtak:

Referat fra UU-KMD 14.11.2017 godkjennes.

Merknad: Tom Osa hadde meldt forfall til møtet 14.11., og var ikke til stede.

UU-KMD 03/18 Status – revisjon av studieprogram

Orienterings- og oppfølgingssak.

I forkant av møtet i utdanningsutvalget arrangerte SA v/ Kari Bjørge Johnsen et halvdagsseminar for programstyrene, der revisjonsarbeid- og prosessen ble

diskutert og gjennomgått. Programlederne presenterte foreløpig status, og utvekslet erfaringer med prosessen så langt.

Konklusjon/vedtak:

UU-KMD tar programledernes fremlegg til orientering, og ber programlederne følge prosessen i henhold til fremdriftsplan og vedtak i Fakultetsstyret KMD.

UU-KMD 04/18 Utredningsarbeid for felles PPU i kunstfag KMD (kunst/musikk/design)

Utdanningsutvalget KMD diskuterte saken slik den var fremlagt i saksfremlegget, og sluttet seg til følgende:

- **Programledelse- og medlemmer av PPU-programstyret frem til 31.12.2018:**
Fra Griegakademiet – Institutt for musikk: Tom Osa og Steinar Sætre,
Fra Institutt for design: Anne Skaansar og Hild Vang
Studentrepresentant Institutt for design: Vilde Øritsland Houge og vara, blir oppnevnt i dialog med Vilde.
Studentrepresentant Griegakademiet – Institutt for musikk: Ole Andreas Førde og vara, blir oppnevnt i dialog med Ole Andreas
Sekretær: Silje Vindenes (Studiekonsulent PPU)

Tom Osa fortsetter som leder av programstyret ut 2018. Dersom det senere besluttes etablering av et nytt PPU-program fremmes forslag om ny sammensetting.
- **Forsterkning av sekretariatet for utredningsarbeid:** Det lages en rapport som kan danne grunnlag for en mulig konklusjon innen april. Det ble fremmet ønske om å forespørre Aslaug Nyrnes til utredningsarbeidet.
- **Styringsgruppe for utredningsprosessen:** Utdanningsutvalget er styringsgruppe for prosessen. I tillegg vil Instituttlederforumet be om jevnlig oppdateringer om framdriften i forkant av fakultetsstyremøtet i april.
- **UiBs ressurser:** Utdanningsutvalget ber om at programstyret snarest etablerer kontakt med Programoppsettingskomiteen ved UiB, gjerne gjennom å invitere leder og sekretær til første møte med det forsterkede programstyret, samt at de etablerer kontakt med PPU-miljøet ved UiB for å sikre eksterne blikk.

Vedtak:

UU-KMD slutter seg til forslaget fra visedekan for utdanning, slik det er fremlagt i sakspresentasjonen med følgende merknader:

- 1) UU-KMD ber administrasjonen kontakte Aslaug Nyrnes med forespørsel om bidra i utredningsarbeidet.
- 2) Programleder inviterer representant fra UiBs programoppsettingskomite til første arbeidsmøte.

UU-KMD 05/18 Status - rekruttering, søknad og opptak

Orienterings- og oppfølgingssak:

Sara H. Bjørneset informerte om arbeidet som er gjort i rekrutteringsgruppen.

Det vises bl.a. til nettside for informasjon om arbeidet:

<http://www.uib.no/kmd/111399/rekrutteringsarbeid>

Det planlegges en egen «Portefoliodag» den 15. februar.

Opptaksansvarlig melder at søknadstallene så langt ser bra ut for alle studieprogrammene. Det vil bli presentert i en fyldigere sak på neste SU-møte den 6. mars.

Konklusjon/ vedtak:

UU-KMD tar informasjon til orientering, og anbefaler at arbeidet fortsetter i henhold til plan.

UU-KMD 06/18 Status - planlegging av eksamensperioden vår 2018

Orienterings- og oppfølgingssak:

Eksamenskonsulent Steffen Bekkelund orienterte om status og prosess for kunst og design denne våren. Det arbeides med en tidsplan, og innhenting av informasjon fra fagmiljøet og emneansvarlige. Tilsvarende informasjon er gitt fra eksamenskonsulent på GA.

Eksamen for våren vil bli presentert i en fyldigere sak på neste UU-møte den 6. mars.

Forslag til konklusjon/ vedtak:

UU-KMD tar informasjon til orientering, og anbefaler at arbeidet fortsetter i henhold til plan.

UU-KMD 07/18 Oppfølging av UiBs handlingsplan for etter- og videreutdanning ved KMD

Utdanningsutvalget KMD diskuterte saken fra *Utdanningsutvalget ved UiB 24. januar: UU sak 04/18 ePhorte:2017/12048*.

Konklusjon/vedtak:

UU-KMD ber om at det utarbeides oversikt over eksisterende EVU-tilbud ved fakultetet til neste møte, og foreslår et utredningsarbeid for mulige tilbud som kan utvikles i våre fagmiljø i hh til UiBs handlingsplan.

UU-KMD 08/18 Oppfølging av UiBs handlingsplan for Kvalitet i utdanning. Prioritering av fellestiltak.

Utdanningsutvalget diskuterte saken fra *Utdanningsutvalget ved UiB 24. januar: UU sak 09/18 ePhorte:2016/2876*. Diskusjonen omhandlet hvordan vi kan inkludere ansatte og studenter i et kontinuerlig kvalitetsarbeid, og hvilken arbeidsform vi ser for oss.

Vedtak:

Universitetet i Bergen
Fakultet for kunst, musikk og design

Felles program for PPU i utøvende musikk og PPU for
kunstnere og designere?

1 Forutsetninger og oppdrag

1.1 Status i dag

PPU – KMD tilbyr i dag to godkjente lærerutdanninger

- PPU for kunstnere og designere (Institutt for design)
- PPU i utøvende musikk (for utøvende musikere og komponister) (Institutt for musikk)
- Opptakskrav gjeldende for utøvende og skapende kunstfag:
 - bachelorgrad med 180 studiepoeng i faget
 - for andre fag er det krav om mastergrad

Per i dag organisert som to separate studieprogram

1.2 Oppdrag

Utredning av ev. oppretting av felles program og ny felles programplan

1.3 Praktisk-pedagogisk utdanning

PPU bygger på fagstudier

Nasjonal struktur for PPU:

- 30 studiepoeng pedagogikk
- 30 studiepoeng fagdidaktikk
- 60 dager praksis

1.4 Styringsdokumenter

- 1.4.1 **Forskrift** om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning (Fastsatt 21.12.2015, sist endret 11.1.2017)

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-21-1771>

- 1.4.2 Nasjonale retningslinjer for PPU-A (A for allmennfag)

http://www.uhr.no/documents/Godkjente_retningslinjer_PPU.pdf

- 1.4.3 Fra nasjonale retningslinjer, min utheving:

Den enkelte utdanningsinstitusjon skal, med utgangspunkt i forskriften og de nasjonale retningslinjene, utarbeide programplan med bestemmelser om faglig innhold, praksisstudium, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger. **Institusjonenes planer skal ikke reprodusere retningslinjene. Det skal være rom for faglig særpreg, nyskaping og institusjonell tilpasning.** Programplanen skal vedtas av institusjonens styre.

2 De eksisterende programmenes struktur

2.1 Praktisk-pedagogisk utdanning for kunstnere og designere

Ettårig fulltidsstudium, 17 studieplasser.

- Pedagogikk 30 studiepoeng
 - Pedagogikk 1, 15 studiepoeng, skriftlig eller muntlig eksamen
 - Pedagogikk 2 15 studiepoeng, skriftlig eller muntlig eksamen
- Fagdaktikk 30 studiepoeng, felles del for kunst og design, og fagspesifikk del
 - Didaktikk 1, 15 studiepoeng, skriftlig mappeinnlev. eller skriftlig skoleeksamen
 - Didaktikk 2, 15 studiepoeng, skriftlig mappeinnlev. eller skriftlig skoleeksamen
- Praksis: to perioder a 6-7 uker [60-70 dager], vurderes av praksislærer
 - Praksis 1 (kulturskole, museum, folkehøgskole eller grunnskole)
 - Praksis 2 (VDG: Kunst, design, arkitektur; Design og håndverk; eller Medier og kommunikasjon).

Organisering

Høst: P1+D1+Pra1

Vår: P2+D2+Pra2

2.2 PPU i utøvende musikk for musikere og komponister

Ettårig fulltidsstudium eller toårig deltidsstudium, 12 studieplasser. Kan tas integrert på deltid i 3. og 4. år i utøvende bachelor/komposisjon.

- Pedagogikk 30 studiepoeng
 - Pedagogikk 1, 15 studiepoeng, eksamen: semesteroppgave (praksisrefleksjon)
 - Pedagogikk 2, 15 stp, eksamen: semesteroppgave og muntlig
- Fagdidaktikk
 - Musikkdidaktikk 1, 15 stp, semesteroppg. og utøvende/skapende med elever
 - Musikkdidaktikk 2, 15 stp, utøvende/ensembleledelse og muntlig
- Praksis, vurderes av faglærer og praksislærer
 - 1: Kulturskole
 - 2. Grunnskole
 - 3. Videregående opplæring
 - 4. Ensemble

Rekkefølge (fulltid går sammen med deltid 1 og deltid 2):

Fulltid:

Høst og vår: P1, D1, P2, D2

Høst: Pra1 og Pra2

Vår: Pra3 og Pra4

Deltid:

Første år: P1, D1, Pr1 (høst), Pr2 (vår)

Andre år: P2, D2, Pr3 (Høst), Pr4 (vår)

3 PERSONFORUTSETNINGER/FACULTY

Fast ansatte:

3.1 Anne Skansaar (1961), førsteamanuensis, PPU i kunst og design

- Statens høyskole for kunsthåndverk og design, 4 år
- Vestlandets kunstakademi, 5 år
- grunnfag psykologi
- kunstner, installasjon og skulptur
- etablerte visuelle kunstfag i Bergen kulturskole
- bygd opp PPU ved KHiB/KMD (2009 -)
- programkoordinator
- **underviser i fagdidaktikk**
- **faglig hovedinteresse/erfaring/ansvar: fagdidaktikk kunst og design**
- **FOU: KU, læreprosesser i kunstfag (46 %?)**

3.2 Steinar Sætre (1964), førstelektor, PPU i utøvende musikk

- Bergen lærerhøgskole, allmennlærer
- Bergen lærerhøgskole, Hovedfag musikkpedagogikk
- musiker, dirigent
- ansatt i musikk lærerutdanningen ved Bergen musikkonservatorium/Griegakademiet (1993 -)
- **underviser i pedagogikk og musikkdidaktikk i PPU, og i jazzfag i bachelorutdanningen**
- **faglig hovedinteresse/erfaring/ansvar: pedagogikk**
- **FOU: KU, sosiokulturell læringsteori/institusjonalisering av læringspraksiser i jazz (20%)**
- ph.d.-prosjekt UIB, utdanningsvitenskap, Psykologisk fakultet

3.3 Tom Eide Osa (1962), førstelektor, PPU i utøvende musikk

- Bergen musikkonservatorium (trompet hovedinstrument, faglærer, korpsledelse/direksjon)
- Instrumentalpedagog, dirigent, musiker
- UIB (Ex.phil/Humanioraprøven/Filosofisk estetikk)
- Høgskolen i Bergen, Hovedfag i musikkpedagogikk
- Griegakademiet: Kammermusikk 1 og 2
- ansatt i musikk lærerutdanningen ved Bergen Musikkonservatorium/Griegakademiet (1992 -)
- programkoordinator
- **underviser i musikkdidaktikk og pedagogikk**
- **faglig hovedinteresse/erfaring/ansvar: musikkdidaktikk/kunstfagdidaktikk/praksisteori**
- **FOU: KU, estetiske praksiser/Wittgenstein (20 %)**
- Ph.d.-prosjekt UIB, Utøvende musikk som estetiske praksiser

4 II-stillinger og midlertidig ansatte:

4.1 Julia Katarzyna Leikvoll (1978) Førsteamanuensis II, PPU i utøvende musikk
(20% i fire år fra 1.2.2018)

- Griegakademiet, utøvende Bachelor med integrert PPU
- Griegakademiet, utøvende Master
- Høgskolen i Bergen, Master i musikkpedagogikk
- Universitetet i Stavanger, ph.d. musikk/lesevitenskap
- Musiker, instrumentalpedagog
- Større engasjementer ved PPU i utøvende musikk siden 2010
- **Underviser i musikkdidakikk og pedagogikk**
- FOU: notelesing, konstruktivistisk og kognitiv læringsteori (ikke FOU)

4.2 Hild Cecilie L. Vang (1983), Universitetslektor,
(50% midlertidig ansatt til juni 2018)

- Høgskolen i Bergen, Master i dramapedagogikk
 - UIB, Bachelor i kultur- og samfunnsvitenskap, spesialisering teatervitenskap
 - UIB, Poststudier i samfunnsøkonomi og organisasjonsteori
 - Årsstudium i kunst og håndverk, Høgskolen i Bergen
 - Årsstudium i norsk, Høgskolen i Sørøst-Norge
 - Bred undervisningserfaring fra ulike skoleslag
 - Utøvende scenekunstner
 - **Hatt emneansvar for pedagogikk i PPU i kunst og design fra 2016 –**
 - **Underviser i pedagogikk**
-

I PPU i musikk har Leikvoll, Sætre og Osa kompetanse i både musikkdidaktikk og pedagogikk.

I PPU i kunst og design har pedagogikk siden starten vært dekket av gjestelærere og midlertidig ansatte.

Begge program har en rekke spesialiserte timelærere og gjestelærere, og samarbeider med en rekke institusjoner om praksis.

Aktuelle problemstillinger:

Begge program fungerer ifølge egne vurderinger på flere områder godt/tilfredsstillende. Hva kan vinnes ved å endre, lage felles program? Begge programmene har hatt store utfordringer og blitt svekket gjennom etableringen av det nye fakultetet når det gjelder administrativ støtte, og dette har vært en stor belastning på de faglig ansatte. Usikkerheten og manglende kompetanse vedvarer på dette feltet, og det kan være risikabelt og lite motiverende å gå inn for store programforandringer med så mye usikkerhet og faglige utfordringer knyttet til adm. støtteapparat (praksiskonsulenter, studiekonsulenter, eksamenskonsulenter, svært mange ledere er i nye stillinger).

Det må slås fast at det ikke er tale om å utdanne tverrfaglige kunstpedagoger, da det er fagutdanningen og ikke PPU som gir de faglige kvalifikasjonene.

Man kan likevel tenke seg noen felles emner som er særskilte for vårt fakultet og kan gi egenarten til våre PPU--utdanninger i musikk eller kunst og design. Vi kan blant annet kunne åpne for en flerfaglig PPU for søkere som har fagutdanning både i musikk og i kunst eller design.

De vil da kunne ta en PPU bestående av 15 stp musikkdidaktikk, 15 stp kunst/design-didaktikk og 30 studiepoeng pedagogikk, og ha praksis i begge fagene. Det vil bli en parallell til andre flerfaglige PPU-utdanninger.

Man kan også undersøke muligheten for å etablere PPU i kunst og design på deltid, dette kan åpne for flere søkere, blant annet kunstnere/designere som vil kombinere PPU med arbeid/kunstnerisk virksomhet. På musikk ser vi at mange har fordeler av å kombinere PPU med undervisningsarbeid, da de utvikler et refleksivt forhold til egen jobb gjennom utdanningen, og kan trekke inn utfordringer fra arbeidslivet i utdanningen (anonymisert).

En ny mulighet kan være at studenter kan velge å ha praksis sammen med studenter fra andre kunstfag, knyttet opp mot polyestetiske/tverrkunstneriske prosjekter i grunnskole

eller kulturskole. Man kan også tenke seg at vi kan gjennom praksisutdanningen kan tilby polyestetiske prosjekter til skoler.

En del av didaktikkundervisningen kan gjøres felles og tematisere polyestetiske prosjekter, der hver student går inn med sin fagkompetanse og bevisstgjør og videreutvikler denne i møte med pensumteori og studenter med annen kompetanse. I møte med noe annet er det lettere å se seg selv på nye måter.

Det finnes også mye litteratur som diskuterer kunstpedagogikk og kunstfagdidaktikk som gjør at slike teoretiske perspektiver kan inngå i fellesundervisning både i pedagogikk og i fagdidaktikk.

Pedagogikk i PPU inneholder momenter som er felles i all lærerutdanning. Disse kan synes som godt egnet til felles undervisning og møtepunkter for studenter som kommer fra ulike kunstfelt. Dette er temaer som yrkesetikk; inkludering og mangfold; lover og planverk; digital kompetanse; perspektiver på skole, samfunn kunst og endring mm.

At antall studenter og ansatte blir større vil kunne gi større mulighet til å tilby valgemner og individuelle studieløp samtidig som man oppfyller kravene i Rammeplanen. F.eks. har musikkstudentene i dag mulighet til å velge innholdet i praksismodul 4 selv (det skal være ensemble, men studentene kan i stor grad komme med innspill). På samme måte er det selvvalgte vinklinger i alle eksamensarbeidene utenom muntlig, noe som gjør at studentene i stor grad kan utforme studiet selv, noe de melder tilbake at de setter pris på. Her vil de være hensiktsmessig å starte forsiktig, og slike fellesemner og valgemner kan både organiseres innen et felles program, og i et godt koordinert samarbeid mellom to program.

En fordel jeg ser på musikk er at emnene ikke er knyttet til personer, men til faglig innhold, jeg ser det som en styrke at studentene møter flere forskjellige faglærere og dermed ulike faglige horisonter i de ulike emnene.

Integrert i Bachelor

- Aktuelt i kunst og design?
- Skal det videreføres i musikk (av og til umodne studenter, 3. års Bachelor og de som har akademisk master, også logistikkutfordringer med utøvende prosjekter)

1. Kvalitet i PPU: Sammenheng pedagogikk, fagdidaktikk og praksis, må beholdes
2. Fagmiljø: Kompetanse hos ansatte, for få, mangler toppstilling, mangler i pedagogikk
3. Master i utøvende/skapende kunstpedagogikk/kunstfagdidaktikk bør planlegges, vil styrke forsknings-/KU-aktiviteten og er et udekket behov i landsdelen
4. Tid til FOU/KU, estetiske læreprosesser, minimalt nå, begge program er reelt sett sterkt presset og preget av manglende tid til faglig utvikling
5. Administrative funksjoner, mangler/falt bort/manglende kompetanse, risikomoment
6. Gradvis tilnærming/samarbeid, kan skje som et eller to programmer
7. Utbytte for studentene med polyestetiske innslag i undervisning og praksis
8. Bør bli mulig å bli lektor på fem år og ikke syv, kan løses med god logistikk innenfor mye av eksisterende tilbud på fakultetet
9. Krav til logistikk og langtidsplanlegging og modulisering for å oppnå samarbeidsfordeler, jf. Studentbarometeret, risiko
10. Gjennomgang av pensum og undervisningsaktiviteter for å finne hva som kan være vinn/vinn og hva som er viktig å beholde uendret
11. Prosessen vil kreve ressurser og tid, fremstår som spesielt å tilby to dager, de eksisterende programmene er resultat av mange års vurderinger, justeringer og kontinuerlig kvalitetsforbedring

UU-KMD ber om at det nedsettes en arbeidsgruppe på 3-5 personer.
Arbeidsgruppen bes om å komme med forslag til hvordan KMD kan implementere innsatsområdene som er løftet frem i UiBs handlingsplan, og eventuelt foreslå alternative beskrivelser der det vil være naturlig.

Visedekan for utdanning sender ut en invitasjon til Studieutvalgets medlemmer, som bes komme med forslag til medlemmer.

UU-KMD 09/18 Orienteringssaker

Vedtak:

UU-KMD tar sakene til orientering

UU-KMD 10/18 Eventuelt

Ingen saker ble meldt under eventuelt.

Neste møte i Utdanningsutvalget KMD er satt til 6. mars med tidsramme kl 13:00 – 16:00.

Fredag 2. februar,

Linda H. Lien
Visedekan for utdanning

Hilde Skare
Gruppekoordinator for utdanning